

Program powstał pod kierunkiem Elżbiety Bednarz

Program nauczania religii dla uczniów liceum ogólnokształcącego cykl 4-letni

Numer programu NK/ 21/2020

Tytuł całego cyklu: *Zielone światło dla Boga*

WPROWADZENIE

Edukacją w liceum objęta jest młodzież między piętnastym a dziewiętnastym rokiem życia. W tym okresie młodzi ludzie osiągają dojrzałość płciową, duży stopień wrażliwości, zwiększenie możliwości intelektualnych oraz przygotowują się do pełnienia roli człowieka dorosłego. Charakterystyczną właściwością tego okresu jest przywiązanie do osób spoza rodziny i uleganie wpływom rówieśników. Wzrasta niezależność emocjonalna oraz autonomia przy podejmowaniu decyzji i określaniu swego stosunku do wartości, zwłaszcza moralnych i duchowych. Młodzież pragnie coraz bardziej sama decydować o własnym losie i o dokonywanych wyborach. Jeśli uczeń nie podjął wcześniej decyzji przyjęcia zbawienia jako rzeczywistej przemiany duchowej jest to dobry czas na dokonanie tego aktu wiary. Będzie to duchowa zmiana w życiu, która utoruje drogę dla dalszego wzrostu w pozostałych latach młodości. W tym okresie uczeń może również podjąć już decyzję o przystąpieniu do Chrztu. Jeśli uczeń ma wolny wybór to w tym okresie uczęszcza na nabożeństwa lub przestaje uczęszczać z powodu osobistych przekonań. Uczeń pragnie takiego przekazu religijnego, który zmieni jego życie, zaspokoi jego pragnienia i zamieni jego ideały. Uczeń w tym wieku wie już co jest dobre, a co złe, ale brakuje mu często woli i siły, by postępować właściwie. Potrzebuje dalszego nauczania o Bożych standardach i o tym jak zwyciężać w walce z grzechem. Krytycyzm wczesnego okresu dojrzewania przekształca się w dojrzałą ocenę. Nastolatek odrzuca łatwe „autorytatywne” lub „gotowe” odpowiedzi na swoje pytania i wytrwale poszukuje odpowiedzi na istotne tematy w Słowie Bożym. Uczeń w szkole ponadgimnazjalnej formułuje własne opinie, zbierając argumenty i myśląc oraz dedykując logicznie.

W tym okresie dorastania nastolatek chce cieszyć się nowymi doświadczeniami, nawet jeśli one są niebezpieczne lub niezgodne z przekonaniem rodziców. Lubi książki i filmy wywołujące silne emocje, reaguje na wezwania odwołujące się do uczuć. Duchowe zainteresowania, jeśli nie trwa w

społeczności z wierzącymi i nie jest ugruntowany w Słowie Bożym, mogą się w tym czasie zmienić. Jeśli wcześniejsze wątpliwości nie zostały rozwiane, a młodzieńczy krytycyzm nie przerodził się w przekonanie, może to być czas duchowego chaosu i zagubienia.

Wielu młodych ludzi w tym okresie wątpi w to, czy naprawdę należą do Boga. Ucząc ich musimy przypominać, po czym mogą poznać swą przynależność do Boga powołując się na zapewnienia Słowa Bożego (1 Jana 5, 12-13), świadectwo Ducha Świętego i przez wyraźną zmianę w swoim życiu.

Adolescencja jest to okres osiągania dojrzałości poprzez przemiany w życiu człowieka, które prowadzą go z dzieciństwa ku dorosłości. Po stabilnym okresie dzieciństwa jest to czas intensywnych przemian, którym podlega większość procesów rozwoju, zarówno biologicznych, psychologicznych, jak i społecznych. Z punktu widzenia fizjologicznego następują zmiany w budowie i czynnościach ciała dorastającego człowieka, związane z odpowiednią gospodarką hormonalną. Przemiana psychologiczna dotyczy przede wszystkim procesów emocjonalnych i poznawczych, jak również rozumienia norm moralnych. W okresie adolescencji człowiek uzyskuje dwie istotne dla jego dalszego rozwoju zdolności, a mianowicie zdolność do dawania nowego życia oraz zdolność do samodzielnego kształtowania własnej osobowości.

Według M. Orwida i K. Pietruszewskiego, główne zadania adolescencji to zakończenie procesu separacji/indywidualizacji rozpoczętego w pierwszym roku życia i określenie własnej, szeroko pojmowanej tożsamości: ustalenie tożsamości psychologicznej, psychoseksualnej, interakcyjnej, społecznej, ustalenie własnego systemu wartości i określenie własnych systemów życiowych¹.

Na tym etapie edukacyjnym mamy więc do czynienia z osobą, która dojrzewa fizycznie i psychicznie, kształtuje się nowy dorosły człowiek. Okres, który następuje w procesie rozwoju poznawczego, przez J. Piageta zwanym okresem operacji formalnych (wiek dz. 11-12 lat), to czas w którym uczniowie zaczynają być gotowi do funkcjonowania na poziomie symbolicznego i abstrakcyjnego myślenia. Młody człowiek jest zdolny do rozwiązywania problemów w umyśle za pomocą systematycznego testowania zbioru hipotez, wyłączenia hipotez i równoczesnego badania ich wzajemnych zależności. W tym okresie rozwija się zdolność obserwacji. Uczeń potrafi już samodzielnie koncentrować uwagę na poszczególnych zadaniach. W procesach myślowych analiza i synteza stopniowo zostają dobrze opanowane. Uczniowie interesują się logicznymi następstwami i tym, co może być udowodnione. Stawiają pytania o sens rzeczywistości. Osobista akceptacja wartości jest elementem rozwoju osobowości. Nastolatek nie przyjmuje wszystkiego, co się mu przekazuje; wszystko poddaje krytycznej ocenie. Jest szczególnie krytyczny wobec autorytetów. W życiu młodego człowieka pojawiają się niekiedy sprzeczne, wykluczające się tendencje (egocentryzm i poświęcenie się, obojętność i zaangażowanie się). Istotną cechą charakterystyczną jest

¹ M. Orwid, K. Pietruszewski, *Psychiatria dzieci i młodzieży*, Collegium Medicum U J, Kraków 1996, s. 88.

wzrost autonomii emocjonalnej i autonomii przy podejmowaniu decyzji. Zaznacza się to w podejmowaniu decyzji, zwłaszcza moralnych i religijnych oraz dotyczących światopoglądu. Młodzież pragnie sama decydować o własnym losie, o dokonywanych wyborach.

W tym okresie życia młodzież jest świadoma występowania niekonsekwencji i błędów wynikających z używania kontroli i równowagi umysłowej. Potrafi ustalać własne plany realizacji długich i szczegółowych projektów, jeśli podane mają cele i ramy czasowe zakończenia projektu.

Młodzi ludzie zaczynają uważniej niż do tej pory obserwować otoczenie, dostrzegają wiele spraw, których przedtem nie zauważali, przeprowadzają porównania między zaobserwowanymi faktami, analizują cechy i sposób postępowania osób ze swojego środowiska. Uczniowie na etapie edukacji licealnej zwracają szczególną uwagę na sprzeczności i niekonsekwencje w działaniu ludzi, na niezgodność pomiędzy deklaracjami a czynami, pomiędzy głoszonymi zasadami a ich realizacją w życiu. Głównymi obiektami młodzieńczej krytyki stają się ludzie z bliższego i dalszego otoczenia, a w szczególności osoby dorosłe, z którymi nastolatki systematycznie kontaktują się, czyli rodzice i nauczyciele. Ponadto przedmiotem krytyki stają się fakty i zjawiska z otaczającej rzeczywistości społecznej. Na rozwój umysłowy młodzieży ogromny wpływ wywiera szkoła, obok oddziaływań środowiska rodzinnego i środków masowego przekazu. Aktywność myślowa, zwiększająca się orientacja w dziedzinie nauki i kultury prowadzi do budzenia się i rozwijania zainteresowań.

Na tym etapie uczniowie nabywają umiejętności samodzielnego studiowania Pisma Świętego, uczą się metod i zasad interpretacji tekstu. Do pracy należy wprowadzić metody poszukujące (drama, dyskusja, panel, trybunał, quizy, rewizje życia, dylematy moralne, tzw. „burza mózgów”). Pomogą one kształtować własne opinie, umiejętności argumentowania, motywowania, precyzowania myśli. Szczególną uwagę należy zwrócić na kształtowanie odpowiedzialności za własne postępowanie, poprzez pokazanie tych dylematów w życiu mężów Bożych.

Młodzież w wieku licealnym, w wyniku dojrzewania struktur umysłowych, jest już w stanie pełniej rozumieć treści biblijne, wyciągać ogólne wnioski, rozważać abstrakcyjne pojęcia i łączyć poszczególne części w całości. Uczniowie są w stanie podjąć zadanie odkrywania podobieństwa pomiędzy historią Izraela w Starym Testamencie, a historią życia każdego człowieka nawracającego się do Boga, zacząć rozumieć sens odkupieńczej śmierci Jezusa, będą w stanie widzieć poznawane wcześniej historie w szerszym kontekście.

Ponieważ młodzi ludzie w tym wieku są otwarci na wyzwania, powinni zostać zachęceni do powierzenia swojego życia Chrystusowi. Wierząca młoda osoba powinna być zachęcona do żywej wiary i osobistej relacji z Chrystusem.

Nastolatki są osobami prawie całkowicie rozwiniętymi społecznie. Na ich decyzje duży wpływ ma to, co inni pomyślą. Choć potrzebują oni zdystansowania się od rodziców i ich pragnień, nadal ważne jest dla nich bezpieczeństwo w grupie. W tym właśnie czasie nasila się problem presji

rówieśniczej. Wzorce rówieśników i dorosłych stają się szczególnie ważne w życiu dorastających dzieci. Modele utrwalają się poprzez dobre relacje. Te nacechowane wrogością są odrzucane. Wzorce pozostają ważnymi komponentami w budowie osobowości.

Dwa elementy powinny towarzyszyć rozwojowi wiary w tym okresie: pełne zaufania środowisko społeczności chrześcijańskiej i przynależność do grupy młodzieżowej, która będzie pomagać w sprawdzeniu ograniczeń wynikających z przekonań. Młodzi ludzie w Kościele potrzebują wsparcia i prowadzenia osób dorosłych w poznawaniu spraw związanych z wiarą, ale z pewnością nie kontrolowania i manipulacji. Ponadto potrzebują, by dać im szansę wkładu w życie Kościoła poprzez to, iż katecheta da im możliwość przetestowania drogi życia stwarzając okazje do usługiwania w społeczności. Nauczyciele muszą pozwolić im zadawać trudne pytania, licząc się z tym, że na niektóre nie odpowiedzą, lub ich odpowiedź nie spodoba się uczniom. W tym trudnym okresie rozwoju najważniejszą rzeczą jest „klarowność” osoby uczącej. Musi ona zdobyć zaufanie dzieci, aby zostać dopuszczona do ich rozterek związanych z okresem adolescencji.

Przedstawieniu nowych aspektów prawd wiary i życia wiarą musi towarzyszyć ich intelektualne zgłębienie i podbudowa. Zadaniem nauczyciela jest ukazanie ich egzystencjalnej wartości, kształtowanie religijnego sposobu myślenia, dawanie pewności budowania i trwałości przekonań, uzdalnianie do wyborów w duchu chrześcijańskim.

Poniżej zaprezentowany program nauczania biblijnego uwzględnia wyżej wymienione wskazania, możliwości i ograniczenia dotyczące uczniów na etapie edukacji w liceum. Wychodzi naprzeciw zapotrzebowaniu młodego człowieka zarówno na tematy o Bogu i Jego Słowie, jak też o codziennych problemach, które go nurtują i wymagają konkretnych wskazówek, co do ich rozwiązań.

Podręczniki dla uczniów poszczególnych klas liceum noszą tytuły:

Klasa I - *Ja i Bóg a wyzwania współczesnego świata*

Klasa II – *Zielone Światło. Pismo Święte, Kościół i świat wartości młodego człowieka*

Klasa III – *Zielone Światło. Księgi Biblii, Duch Święty i Chrzest wiary oraz zagadnienia etyczne*

Klasa IV – *Zielone Światło. Dzieje ludów biblijnych, apologetyka oraz zagadnienie rodziny i pytania o życie*

Klasa I - Program nauczania religii dla uczniów liceum ogólnokształcącego cykl 4-letni

Tytuł podręcznika: *Ja i Bóg a wyzwania współczesnego świata*

CELE KATECHETYCZNE

- Rozwijanie wiadomości o pokusie i grzechu.
- Wdrożenie w podstawy nauczania dotyczące dwóch Królestw.
- Rozbudzenie zainteresowania zagadnieniem życia i śmierci.
- Przybliżenie tematyki dotyczącej przebaczenia i naszego życia w Chrystusie.
- Rozwijanie zainteresowania światem Biblii.
- Wdrożenie do stosowania wartości biblijnych w codziennym życiu.
- Przygotowanie do właściwej postawy wobec subkultur.
- Kształtowanie właściwych wyborów w związku ze zdolnością odbioru rzeczywistości naszymi zmysłami.

ZADANIA KATECHETY

- Pomoc uczniom w rozwijaniu wiadomości o pokusie i grzechu.
- Kształtowanie postawy świadomej istnienia dwóch Królestw.
- Rozbudzenie zainteresowania uczniów tematem ewangelizacji.
- Kształtowanie w uczniach świadomej potrzeby zwrócenia się do Jezusa z prośbą o przebaczenie grzechów.
- Pomoc w kształtowaniu właściwej postawy wobec subkultur.
- Wskazanie uczniom ważnej roli zmysłów w przybliżeniu się do Boga ale też w zmaganiu się z tym co niesie świat.
- Pomoc w przygotowaniu uczniów do życia w Bogu i dla Kościoła.

TREŚCI

I. Grzech – wybaczenie czy nie wybaczenie?

1. Definicja, źródło, przyczyna, natura
2. Grzech niewybaczalny i jego konsekwencje
3. Wpływ grzechu na życie człowieka

II. Pokusa

1. Czym jest pokusa, pochodzenie pokusy?
2. Jak sobie radzić z pokusą?
3. Skutki /konsekwencje pokus

III. Dwa Królestwa

1. Czym jest Królestwo Boże?
2. Czym jest królestwo ciemności? Kim jest szatan?
3. Jezus pokonał szatana!

IV. Duchowa walka

1. W jaki sposób atakuje nas wróg?
2. Kto rządzi światem?
3. Jak prowadzić zwycięskie chrześcijańskie życie?

V. Przebaczenie

1. Czym jest przebaczenie?
2. Krew Jezusa a przebaczenie
3. Dlaczego przebaczać?

VI. Kim jestem w Chrystusie

1. Otrzymujemy nowe życie
2. Nowa relacja z Bogiem
3. Oddzieleni od grzechu/świata
4. Życiowe wybory

VII. Stosowanie wartości biblijnych w codziennym życiu

1. Szacunek
2. Odpowiedzialność
3. Wolność od namiętności
4. Miłość buduje, egoizm niszczy
5. Boża sprawiedliwość
6. Kim jestem a kim powinienem być?

VIII. Znaczenie ewangelizacji dla mnie i świata

1. Znaczenie i potrzeba ewangelizacji
2. Wpływ Ewangelii na moje życie -świadectwa
3. Biblijne przykłady ewangelistów i styl ich życia
4. Jak dzielić się ewangelią?

IX. Subkultury a chrześcijanin

1. Subkultury a wartość chrześcijaństwa
2. Chrześcijańska wolność wobec przynależności do grupy

X. Bóg obdarzył nas wzrokiem i słuchem

1. Czy każda muzyka, którą słucham jest dobra?
2. Jaki wpływ ma na mnie telewizja?
3. Czy wszystko, co czytam i przeglądam w Internecie ma na mnie dobry wpływ?

ZAMIERZONE OSIĄGNIĘCIA:

Uczeń powinien znać:

- wiadomości o pokusie i grzechu;
- podstawy nauczania dotyczące dwóch Królestw;
- zagadnienia dotyczące życia i śmierci;
- tematykę dotyczącą przebaczenia i naszego życia w Chrystusie;
- swoją rolę w procesie ewangelizacji.

Uczeń powinien umieć:

- zwrócić się do Jezusa z prośbą o przebaczenie grzechów;
- zająć właściwą postawę wobec subkultur;
- dostrzegać ważną rolę zmysłów w przybliżeniu się do Boga ale też w zmaganiu się z tym co niesie świat;
- być przygotowanym do praktycznego życia chrześcijańskiego.

Klasa II - Program nauczania religii dla uczniów liceum ogólnokształcącego cykl 4-letni

Tytuł podręcznika: *Zielone Światło. Pismo Święte, Kościół i świat wartości młodego człowieka*

CELE KATECHETYCZNE

- Wprowadzenie uczniów w tematykę roku.
- Ukazanie podstawowych zasad nauczania Kościoła zielonoświątkowego.
- Wprowadzenie uczniów w świat Biblii.
- Rozbudzenie chrześcijańskich motywacji w odkrywaniu świata wartości w świetle nauczania ewangelii.
- Wprowadzenie w wartość przyjęcia zbawienia i życia w uświęceniu.
- Kształtowanie postaw uczniów wobec konfliktów i trudności.
- Wzmacnianie więzi z Bogiem i społecznością chrześcijan.

ZADANIA KATECHETY

- Wdrożenie uczniów do poznawania nauki Kościoła zielonoświątkowego.
- Uwrażliwienie uczniów na pragnienie własnych poszukiwań w oparciu o naukę biblijną.
- Przybliżenie uczniom nauki o Biblii, Kościele i zasadach wiary.
- Ukazanie Chrystusa jako przynoszącego zbawienie, wolność i wskazówki do życia w uświęceniu.
- Pomoc uczniom w przezwyciężaniu osobistych problemów w drodze młodego chrześcijanina.
- Motywowanie do życia według wartości ewangelicznych.

TREŚCI

I. NAUKA O BIBLI

1. Wiadomości ogólne, zasada sola scriptura /protestanckie – tylko Pismo Święte/
2. Inspiracja Biblii
3. Autorzy Biblii
4. Oryginały i przekłady Biblii. Odkrycia archeologiczne
5. Języki Biblii
6. Formowanie się kanonu Starego Testamentu
7. Formowanie się kanonu Nowego Testamentu
8. Księgi kanoniczne Starego i Nowego Testamentu
9. Księgi apokryficzne Starego i Nowego Testamentu

10. Współczesne przekłady Biblii
11. Metody czytania i studiowania Pisma Świętego
12. Komentarze i materiały pomocnicze do studiowania Pisma Świętego

II. DOGMATYKA /ZASADY WIARY/

1. Nauka o Bogu
2. Człowiek /antropologia biblijna/
3. Składowe elementy człowieka /duch, dusza, ciało/
4. Nauka o grzechu /pojęcie grzechu, jego pochodzenie i natura/
5. Nauka o grzechu /następstwa grzechu/
6. Nauka o zbawieniu /natura zbawienia, usprawiedliwienie, odrodzenie, uświęcenie/

III. KOŚCIÓŁ

1. Natura Kościoła i fakt jego powstania
2. Historia powstania Kościoła zielonoświątkowego
3. Nauka Kościoła zielonoświątkowego
4. Członkostwo w Kościele
5. Dzieło Kościoła /uwielbienie, wspólnota, zwiastowanie zbawienia/
6. Ustanowienia Kościoła /Chrzest, Wieczerza Pańska/
7. Organizacja Kościoła

IV. ODKRYWANIE ŚWIATA WARTOŚCI W ŚWIETLE NAUCZANIA EWANGELII

1. Okazywanie bezinteresownej miłości
2. Życzliwość i wrażliwość na uczucia drugiego człowieka
3. Pomoc w potrzebie
4. Szacunek wobec tych, którzy są inni

V. CHRZEŚCIJANIN WOBEC KONFLIKTÓW I TRUDNOŚCI

1. Nieuczciwe postępowanie i jego konsekwencje
2. Kłamstwo w życiu chrześcijanina i jego konsekwencje
3. Rozwiązywanie konfliktów w rodzinie
4. Przebaczenie nakazem boskim i ludzkim
5. Wobec przemocy i agresji
6. Duch Święty duchem jedności i pokoju

KORELACJA Z INNYMI PRZEDMIOTAMI

- Język polski: Tematy - wartości moralne i etyczne; prawda, dobro; Tradycje literackie – konteksty biblijne. Gatunki i rodzaje literackie w Biblii. Chrystus w literaturze i kulturze.
- Historia: Historyczne korzenie chrześcijaństwa. Systemy totalitarne wobec chrześcijaństwa. Wartości chrześcijańskie w dziejach i we współczesnym świecie.
- Geografia: Odkrycia archeologiczne w Qumran.
- Biologia: Rośliny, ptaki i zwierzęta w Biblii.

KORELACJA ZE ŚCIEŻKAMI EDUKACYJNYMI

- Wychowanie do życia w rodzinie: Tożsamość człowieka i poczucie sensu życia. Wielowymiarowość człowieka: wymiar biologiczny, psychiczny, moralny, religijny, społeczny.
- Edukacja filozoficzna: Człowiek w relacji z drugim człowiekiem i ze wspólnotami.

ZAMIERZONE OSIĄGNIĘCIA

Uczeń powinien znać:

- podstawowe wiadomości o powstawaniu Biblii, językach Biblii, księgach apokryficznych i kanonicznych, natchnieniu i roli Słowa Bożego
- zasadnicze wiadomości o zasadach wiary
- podstawowe wiadomości o Kościele
- wartości w świetle Ewangelii
- właściwe zachowanie w sytuacji konfliktu i różnych trudności

Uczeń powinien umieć:

- przyjmować Chrystusa jako najdoskonalszy wzorzec życia
- postrzegać Biblię jako natchnione Słowo Boga do człowieka, odczytywać jej treść jako wskazówki dla swojego życia
- odrzucać namowy do grzechu, trwać w czystości życia
- żyć w społeczności zborowej, znajdować swoje miejsce do służby
- wdrażać w życie poznane wartości i właściwe zachowania

Klasa III - Program nauczania religii dla uczniów liceum ogólnokształcącego cykl 4-letni

Tytuł podręcznika: *Zielone Światło. Księgi Biblii, Duch Święty i Chrzest wiary oraz zagadnienia etyczne*

CELE KATECHETYCZNE

- Wprowadzenie uczniów w tematykę roku.
- Wprowadzenie uczniów w zagadnienie podziału Biblii.
- Rozbudzenie zainteresowania geografią Palestyny.
- Przybliżanie osoby Ducha Świętego oraz życia w Jego mocy.
- Wzmacnianie więzi z Duchem Świętym.
- Kształtowanie refleksyjnej postawy wobec różnych sytuacji życiowych i zobowiązań moralnych.
- Budowanie świadomej postawy motywującej do odpowiedzialnego uczestnictwa w życiu Kościoła.
- Przygotowanie do przyjęcia sakramentu chrztu i wieczerzy Pańskiej.
- Uświadomienie, iż miłość nadaje najpełniejszy sens życiu człowieka.
- Uzdolnienie do przeżywania miłości w życiu indywidualnym i rodzinnym.

ZADANIA KATECHETY

- Motywowanie do zapoznawania się z wprowadzanymi nowymi treściami.
- Ukazanie podziału Biblii.
- Zapoznanie z geografią biblijną.
- Przybliżenie osoby Ducha Świętego oraz życia w Jego mocy .
- Ukazanie Chrztu i Wieczerzy Pańskiej jako ustanowienia Chrystusa i dobrowolnego aktu wiary i społeczności z Nim.
- Motywowanie do podjęcia decyzji o przyjęciu Chrztu.
- Przybliżenie zagadnień moralno-etycznych.
- Ukazanie fundamentu godności życia ludzkiego.
- Wskazanie na wartość życia w miłości.

TREŚCI

I. Charakterystyka poszczególnych części Biblii - Stary Testament

1. Księgi historyczne
2. Księgi dydaktyczne
3. Księgi prorockie

II. Charakterystyka poszczególnych części Biblii - Nowy Testament

1. Księgi historyczne
2. Księgi nauczające
3. Księga prorocka

III. Geografia biblijna

1. Palestyna w czasach starotestamentowych
2. Palestyna w czasach nowotestamentowych
3. Kraje mające stosunki z Izraelem
4. Podróże Apostoła Pawła

IV. Człowiek wobec życia. Zagadnienia etyczne

1. Chrześcijańska wolność a seks
2. Stosunek do osób chorych na AIDS
3. Problem aborcji
4. Co z antykoncepcją?
5. Zdrada, pornografia zagrożeniem życia rodzinnego
6. Chrześcijanin wobec uzależnień - uzależnienie od alkoholu i nikotyny
7. Chrześcijanin wobec uzależnień - uzależnienie od narkotyków i komputera

V. Człowiek stworzony do miłości i przyjaźni

1. Miłość jako źródło planu życia człowieka
2. Wartość różnych rodzajów miłości w życiu człowieka
3. Przyjaźń wielką potrzebą człowieka

VI. Dzieło Ducha Świętego

1. Natura Ducha Świętego
2. Duch Święty w Starym Testamencie
3. Duch Święty w Chrystusie

4. Duch Święty w życiu człowieka
5. Duch Święty w Kościele
6. Dary Ducha Świętego

VII. Przez Chrzest należymy do Bożej rodziny

1. Chrzest Pana Jezusa
2. Przygotowanie do przyjęcia chrztu i sposób jego przeprowadzania
3. Znaczenie spożywania Wieczerzy Pańskiej
4. Wieczerza Pańska a Pascha

KORELACJA Z INNYMI PRZEDMIOTAMI

- Język polski: Tradycje literackie: Księgi dydaktyczne, Gatunki i rodzaje literackie w Biblii; Wartości: miłość.
- Geografia: Układ geograficzny Palestyny.
- Wiedza o społeczeństwie: Jednostka – grupa – społeczeństwo, moje miejsce w społeczeństwie.

KORELACJA ZE ŚCIEŻKAMI EDUKACYJNYMI

- Edukacja filozoficzna: Sumienie i wartości w refleksji filozoficznej.
- Przygotowanie do życia w rodzinie: Zagadnienia moralno-etyczne.
- Edukacja prozdrowotna: Postawy wobec osób chorych na AIDS; Antykoncepcja; aborcja.

ZAMIERZONE OSIĄGNIĘCIA

Uczeń powinien znać:

- podstawowe wiadomości związane z podziałem Biblii
- zasadnicze wiadomości dotyczące geografii biblijnej
- rolę Ducha Świętego w swoim życiu i życiu Kościoła
- chrześcijańskie zasady moralno-etyczne
- wartość miłości
- rolę Chrztu i Wieczerzy Pańskiej w życiu chrześcijanina

Uczeń powinien umieć:

- dostrzegać rolę Ducha Świętego w swoim życiu
- kształtować swoje sumienie w oparciu o poznawane prawa Boże

- stosować zasadę miłości we własnym życiu
- wdrażać w życie zasady moralno-etyczne
- zachowywać właściwą postawę wobec osób odrzucanych przez społeczeństwo

Klasa IV - Program nauczania religii dla uczniów liceum ogólnokształcącego cykl 4-letni

Tytuł podręcznika: *Zielone Światło. Dzieje ludów biblijnych, apologetyka oraz zagadnienie rodziny i pytania o życie*

CELE KATECHETYCZNE

- Wprowadzenie w historię narodów i postaci biblijnych.
- Ukazanie życia religijnego Żydów.
- Wprowadzenie w zagadnienia apologetyki.
- Uznanie wiary w Boga jako pomocy w rozwiązywaniu stawianych pytań, problemów.
- Rozwijanie potrzeby poszukiwań odpowiedzi na pytania egzystencjalne.
- Odkrywanie godności człowieka stworzonego przez Boga.
- Zapoznanie z chrześcijańskim modelem rodziny.
- Wdrażanie do chrześcijańskiego przeżywania codziennych trudności życia.
- Interpretacja ludzkiego doświadczenia w świetle nauczania Ewangelii.

ZADANIA KATECHETY

- Uzmysłowanie, że wiara odkrywa sens życia i działania.
- Ukazanie Chrztu i Wieczerzy Pańskiej jako ustanowienia Chrystusa i dobrowolnego aktu wiary i społeczności z Nim.
- Ukazanie życia małżeńskiego jako Bożego planu dla człowieka.
- Uzasadnienie przymiotów małżeństwa chrześcijańskiego: jedności, nierozzerwalności.
- Przygotowanie do podjęcia obowiązków związanych z życiem rodzinnym.
- Pomoc uczniom w szukaniu odpowiedzi na pytania egzystencjalne.

TREŚCI

I. Dzieje ludów biblijnych

1. Od Abrahama do Izaaka i Jakuba
2. Od Mojżesza do Jozuego
3. Okres Sędziów
4. Od powołania Saula na króla do zburzenia państwa judzkiego i Jerozolimy

5. Od upadku państwa judzkiego i zaprowadzenia do niewoli babilońskiej do zburzenia Jerozolimy przez Tytusa
6. Dzieje narodu żydowskiego w rozproszeniu

II. Życie religijne Żydów

1. Miejsce kultu religijnego i namiot przymierza, świątynia, synagoga
2. Osoby poświęcone Bogu: kapłani, lewici, prorocy
3. Kult święty: ofiary, obrzezanie, oczyszczenie, modlitwy, posty, święta

III. Apologetyka

1. Co to jest apologetyka
2. Dowody istnienia Boga - objawienie ogólne
3. Dowody istnienia Boga - objawienie szczegółowe
4. Wiarygodność Biblii
5. Teoria ewolucji, pochodzenie człowieka
6. Objawienia, cuda
7. Wiara a wiedza
8. Boskość Chrystusa
9. Boskość Ducha Świętego
10. Niebo i piekło
11. Spirytyzm i okultyzm
12. Astrologia

IV. Zagadnienie rodziny

1. Przymioty małżeństwa i rodziny: jedność i nierozzerwalność małżeństwa
2. Patologie życia małżeńskiego: konkubinat, związki pozamałżeńskie, zdrada małżeńska
3. Powołanie do macierzyństwa i ojcostwa
4. Wychowanie dzieci

V. Zadaję pytania odnośnie mojego życia

1. Dlaczego ludzie cierpią?
2. Dlaczego jesteśmy poddawani doświadczeniom?
3. Śmierć i co dalej?
4. Dlaczego zło istnieje na świecie?
5. Dlaczego się boję?

KORELACJA Z INNYMI PRZEDMIOTAMI

- Język polski: Wartości: naród, kultura narodowa, odpowiedzialność, moralność w życiu osobistym i publicznym.
- Historia: Różne religie świata.
- Wiedza o społeczeństwie: Prawa chroniące religie w systemie prawnym. Skutki wojen.

KORELACJA ZE ŚCIEŻKAMI EDUKACYJNYMI

- Edukacja filozoficzna: Wiara szukająca zrozumienia – teologia a filozofia chrześcijańska. Zagadnienie Boga w filozofii; Różne szkoły filozoficzne wobec problemów choroby, niepełnosprawności i śmierci.
- Uczestnictwo w kulturze: Choroba, starość, niepełnosprawność i śmierć w kulturze.
- Edukacja prozdrowotna: Postawy wobec osób przewlekle chorych, niepełnosprawnych i starszych.

ZAMIERZONE OSIĄGNIĘCIA

Uczeń powinien znać:

- podstawowe wiadomości z historii ludów biblijnych
- tradycje i obrzędy żydowskie
- zasadnicze wiadomości z zakresu apologetyki
- zasady życia rodzinnego w świetle nauczania Ewangelii
- chrześcijańską koncepcję cierpienia i zła w świecie

Uczeń powinien umieć:

- odczytywać swe człowieczeństwo jako zadany mu dar
- publicznie wyznawać swoją wiarę w Boga, dzielić się swoim świadectwem z innymi
- odnajdować swoje miejsce w stworzonym świecie
- zajmować chrześcijańską postawę wobec spirytyzmu, okultyzmu, astrologii
- podejmować obowiązki związane z życiem małżeńskim i rodzinnym